

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Греца Я.В.,

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри господарського права*

*юридичного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

УДК 347.73

DOI <https://doi.org/10.32845/2663-5666.2020.1.13>

ЗНАЧЕННЯ ВИБОРУ СТРУКТУРИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ФОРМИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ

Постановка проблеми. В Україні відбуваються системні зміни у податковому законодавстві, проводиться активна дискусія щодо суттєвого реформування господарського права. Бізнес повинен тримати руку на пульсі таких змін і бути готовим адаптувати свою діяльність до нових правил гри, внівши корективи у свою стратегію податкового планування. При здійсненні податкового планування значення має вибір організаційно-правової форми здійснення господарської діяльності. Безумовно, вибір організаційно-правової форми повинен відбуватися, виходячи із ділових, корпоративних інтересів платника податку та його учасників, а податковий аспект не повинен бути домінуючим. Однак у ситуації, коли, виходячи із таких ділових інтересів, вибір організаційно-правової форми не має принципового значення, було б недалекоглядно не враховувати податкові наслідки, особливо в умовах зміни законодавства. Тому питання впливу організаційно-правової форми господарської діяльності на процес податкового планування є дуже актуальним.

Стан дослідження. Окремі аспекти впливу організаційно-правової форми господарської діяльності на оподаткування бізнесу розкривалися у працях таких вчених, як Р.М. Гейнц, Т.А. Гусева, Р.В. Заяць, М.С. Мартем'янов, Н.О. Саніахметова. Однак аналіз організаційно-правових форм здійснювався в основному в господарсько-правовій площині, тоді як податкові аспекти зачіпалися епізодично. Тому важливим є системний аналіз впливу організаційно-правової форми господарської діяльності на оподаткування.

Метою статті є визначення практичних проявів впливу структури та організаційно-правової форми суб'єктів господарювання на їх права та обов'язки як платників податків для здійснення ефективного податкового планування.

Виклад основного матеріалу. Розкриваючи податкові аспекти вибору організаційно-правової форми господарської діяльності, необхідно наголосити, що у законодавстві немає легального визначення поняття «організаційно-правова форма» суб'єктів підприємства, але це поняття є одним із тих, які часто зустрічаються і широко вживаються

у законодавстві і практиці стосовно юридичних осіб [1, с. 239]. Так, Р.М. Гейнц дає визначення поняття організаційно-правової форми як форми юридичної особи-суб'єкта підприємництва, що характеризує особливості його створення, майнового статусу, особливості взаємодії власників, засновників, та учасників, їх відповідальності один перед одним і за зобов'язаннями юридичної особи [2, с. 175]. На думку автора, таке визначення є не зовсім повним, адже господарська діяльність може здійснюватися і суб'єктами, які не є юридичними особами, зокрема такими як фізичні особи-підприємці чи відокремлені підрозділи юридичних осіб.

В.С. Мартем'янов визначає організаційно-правову форму як сукупність майнових і організаційних відмінностей, способів формування майнової бази, особливостей взаємодії власників, засновників, учасників, їх відповідальності один перед іншим і перед контрагентами [3, с. 75]. У Державному класифікаторі «Класифікація організаційно-правових форм господарювання», затвердженому наказом Держспоживстандарту України від 28.05.2004 № 97, організаційно-правова форма розглядається як форма здійснення господарської (зокрема підприємницької) діяльності з відповідною правовою основою, яка визначає характер відносин між засновниками (учасниками), режим майнової відповідальності по зобов'язаннях підприємства (організації), порядок створення, реорганізації, ліквідації, управління, розподілу одержаних прибутків, можливі джерела фінансування діяльності тощо [4].

Правильне визначення видів організаційно-правових форм дає можливість краще використовувати належний організаційно-правовий інструментарій при здійсненні податкового планування. При цьому слід наголосити, що, враховуючи гнучкість процесу податкового планування, правильною є думка про те, що з огляду на фактори, які зумовлюють динаміку структури власності, організаційно-правова форма підприємства не обирається раз і назавжди. Власники мають право і схильні змінювати її залежно від трансформації їх поглядів і можливостей впливу на подальші шляхи розвитку [5, с. 62].

Може скластися думка про те, що організаційно-правова форма суб'єкта господарювання не має великого значення для сплати податків і зборів, адже незалежно від того чи платник податку – юридична особа, створена у формі господарського товариства, підприємства, кооперативу тощо, на оподаткування ця обставина не має суттєвого впливу. До цього ж прихильники такої точки зору можуть навести аргумент про те, що одним із принципів податкового законодавства є принцип рівності платників податків, тому будь-яка відмінність в оподаткуванні залежно від організаційно-правової форми йому б суперечила.

Разом із тим, така позиція не враховує всіх аспектів податкового законодавства, яке у окремих випадках певні права та обов'язки платника податків ставить у залежність від його організаційно-правової форми. Також організаційно-правова форма здійснення господарської діяльності може мати певний вплив на податкове адміністрування, а також на податкову взаємодію платників податків, зокрема у випадку, якщо вони є пов'язаними.

Як зазначає Р.В. Заяць, на вибір форми господарювання серед іншого істотно впливають доступні і прийнятні для учасників підприємства моделі фінансування та податкових відрахувань. Дефіцит вільних коштів для здійснення інвестицій, які значно підвищують прибутковість підприємства, може виявитися достатнім аргументом на користь «розпорошення» власності на підприємство через продаж її часток на ринку, продажу спеціалізованих активів тощо. Податковий режим, пов'язаний із формою господарювання, особливо важливий для новостворюваних малих підприємств [5, с. 63]. Т.А.Гусева слушно зауважує, що від правильного підходу до вибору форми діяльності безпосередньо будуть залежати податковий тягар і можливість подальшої оптимізації, у тому числі застосування податкових пільг або спеціальних податкових режимів [6, с. 156–157].

Організаційно-правова форма юридичної особи впливає на податкові обов'язки по сплаті податку на прибуток. Так, відповідно до пункту 133.4 статті 133 Податкового кодексу України не є платниками податку на прибуток неприбуткові підприємства, установи та організації. Статус неприбуткової організації безпосередньо залежить від організаційно-правової форми юридичної особи, адже до таких організацій віднесено бюджетні установи, громадські організації, релігійні організації, політичні партії, творчі спілки, асоціації та інші об'єднання юридичних осіб, житлово-будівельні кооперативи та деякі інші юридичні особи, діяльність яких відповідає вимогам, передбаченим законом.

Слід наголосити, що в Україні досить поширена схема використання житлово-будівельних кооперативів для будівництва житла. Така схема розглядається як одна із найбільш оптимальних з точки зору оподаткування, адже пайові внески членів кооперативу не є доходом і не оподатковуються податком на

прибуток, а об'єкти нерухомого майна реєструються за членом кооперативу як за первинним власником, тобто у цьому випадку не відбувається поставки житла, яка може розглядатися як об'єкт оподаткування податку на додану вартість.

Також у будівництві використовуються такі особливі форми як інститути спільного інвестування, корпоративні інвестиційні фонди, хоча сфера їх застосування є значно ширшою. Однією із найбільш суттєвих переваг інститутів спільного інвестування є те, що відповідно до пункту 141.6 статті 141 Податкового кодексу України звільнюються від оподаткування кошти спільного інвестування, а саме кошти, внесені засновниками корпоративного фонду, кошти та інші активи, залучені від учасників інституту спільного інвестування, доходи від здійснення операцій з активами інституту спільного інвестування, доходи, нараховані за активами інституту спільного інвестування, та інші доходи від діяльності інституту спільного інвестування (відсотки за позиками, орендні (лізингові) платежі, роялті тощо) [7].

Одним із методів оптимізації оподаткування інвестора в інституті спільного інвестування є спрощена система сплати роялті. У корпоративному інвестиційному фонді існує можливість оформлення прав інтелектуальної власності (права на мистецький витвір, торгову марку, ІТ-упровадження та інше). Отже, доходи від роялті, оформлені в інституті спільного інвестування, за використання його як об'єкта інтелектуальної власності будуть надходити саме на рахунок інвестиційного фонду й акумулюватися там. Потім інститут спільного інвестування має змогу сплатити ці кошти інвестору (автору) як дивіденди. Сукупне податкове навантаження таким чином знизиться до 10,5%. Якщо ж використовувати класичну модель із підписанням договору між власником роялті та ліцензіатом, то розмір податків становитиме до 20% [8].

Як зазначає О.В. Гарагонич, сукупність податкових пільг характеризує інститут спільного інвестування як своєрідний «внутрішній офшор», який дає можливість суб'єктам господарювання, не порушуючи норм чинного законодавства, економити значні ресурси на податках. Використовуючи такий інструмент при податковому плануванні господарської діяльності, суб'єкти господарювання можуть у рамках правового поля істотно знижувати рівень податкового навантаження [9, с. 28].

Суттєвий вплив організаційно-правова форма платника податку може мати на право застосування інших податкових пільг. Зокрема, звільняється від оподаткування прибуток підприємств та організацій, заснованих громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю, у разі дотримання визначених законом умов. Передбачені пільги по сплаті ПДВ для благодійних і релігійних організацій, навчальних і медичних закладів, органів державної влади та місцевого самоврядування тощо. Також для окремих форм юридичних осіб передбачені пільги по земельному податку (громадські об'єднання інвалідів, навчальні, санаторно-курортні заклади, спортивні організації).

Та чи інша організаційно-правова форма або структура власників часток у статутному капіталі може створювати певні обмеження для платника податків. Зокрема, слід мати на увазі, що не можуть бути платниками єдиного податку суб'єкти господарювання, у статутному капіталі яких сукупність часток, які належать юридичним особам, що не є платниками єдиного податку, дорівнює або перевищує 25%, а також представництва, філії, відділення та інші відокремлені підрозділи юридичної особи, яка не є платником єдиного податку [7]. На податкове планування має суттєвий вплив і корпоративна структура бізнесу. Найбільший прояв це має у трансфертному ціноутворенні, зокрема при визначенні контрольованих операцій із пов'язаними особами – нерезидентами, а також нерезидентами, які створені в організаційно-правових формах, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок) і включені до відповідного переліку, визначеного Кабінетом Міністрів України [10].

Також слід врахувати, що Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних і логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» від 16.01.2020, який втілює рекомендації плану дій BEPS, платники податків, які здійснюють контрольовані операції з трансфертного ціноутворення, повинні будуть подавати податковим органам два додаткових документи: глобальну документацію (майстер-файл) і звіт у розрізі країн (country-by-country reporting). Як заявляли автори законопроекту, глобальна документація (майстер-файл) дає загальне уявлення про діяльність всієї групи та містить аналіз ключових операцій групи, опис підходу до ціноутворення, опис нематеріальних активів, механізми фінансування і розподілу фінансових потоків у групі, її фінансову звітність. Обов'язок щодо подання глобальної документації виникає у платників податків, які входять до складу міжнародної групи компаній із консолідованим доходом більше 50 млн євро, що подається на запит ДФС протягом 90 днів, але не раніше 12 місяців після завершення фінансового року групи.

Звіт у розрізі країн (country-by-country reporting) – розгорнутий документ, який передбачає розкриття транснаціональними корпораціями деталізованої інформації про свої відокремлені підрозділи (дочірні підприємства, філії, представництва) у розрізі кожної країни, де вони проводять діяльність. Звіт у розрізі країн подається материнськими компаніями або уповноваженими особами міжнародної групи компаній, консолідований дохід якої становить 750 млн євро та містить певний перелік фінансових та інших показників: дані про прибуток і податкові виплати у кожній країні, кількість співробітників, матеріальні активи та функції компаній тощо. З метою забезпечення контролю за поданням глобальної документації та звіту в розрізі країн платники зобов'язані одночасно зі звітом про контрольовані операції подавати в електронному вигляді повідомлення про участь у міжнародній

групі компаній [11]. Тому при визначенні організаційної структури бізнесу слід враховувати обов'язок подання такої документації.

Так само корпоративна структура бізнесу – сукупність пов'язаних між собою суб'єктів господарювання – на практиці активно використовується при здійсненні податкового планування, регулювання податкового навантаження між учасниками групи, його перерозподіл внаслідок здійснення господарських операцій всередині групи. Інколи такі операції носять штучний характер і містять ознаки зловживання правом, адже один із учасників групи (корпорації), маючи від'ємне значення об'єкта оподаткування податку на додану вартість чи податку на прибуток, може здійснити реалізацію товарів або послуг іншому учаснику групи, у якого значення об'єкта оподаткування є позитивним, зменшуючи при цьому його податкові зобов'язання, однак при цьому така господарська операція може не мати розумної економічної причини, крім створення додаткових податкових вигод.

Важливе значення організаційно-правова форма платника податку має в аспекті відповідальності учасників за зобов'язання юридичної особи по сплаті податків і зборів. Платник податку – юридична особа відповідає за зобов'язаннями по сплаті податків і зборів майном, яке належить йому на праві власності. Що стосується відповідальності учасників, то в акціонерних товариствах, товариствах з обмеженою відповідальністю, підприємствах та переважній більшості інших організаційно-правових форм вони не будуть нести відповідальності за податкові зобов'язання власним майном. У той же час учасники повних і командитних товариств, товариств із додатковою відповідальністю відповідають за зобов'язання юридичної особи, у тому числі по сплаті податків і зборів, у порядку та в обсязі, встановленому законом.

У цьому аспекті критично слід оцінити практику правозастосування, яка склалася у Російській Федерації, відповідно до якої, якщо компанія не має ознак юридичної особи, то на неї не поширюється захист обмеженої відповідальності. Це нібито давало право податковим органам визнати власника такої фірми прямим власником активів, формально записаних на неї, а також безпосереднім отримувачем доходу, який отриманий такою компанією. Відповідно до такої позиції, від податків і конфіскаційних заходів мають захист лише ті особи, які можуть довести в суді, що вони реальні юридичні особи, які заслуговують своєю самостійністю на обмежену відповідальність [6, с. 165]. Така концепція була реалізована в рамках кримінальних справ проти власників компанії «ЮКОС» Михайла Ходорковського та Платона Лебедева. На думку автора, цей підхід є дискримінаційним, порушує основоположні права людини а також принципи правової держави, зокрема принцип презумпції невинуватості.

Разом із тим необхідно наголосити, що в рішенні Європейського суду з прав людини «ВAT «Нафтова компанія «ЮКОС» проти Росії»

ЄСПЛ визнав таким, що відповідає Конвенції, покладення на головну компанію ЮКОС державою Росія обов'язку сплатити податок на прибуток, суми платежів за яким на думку державних органів було неправомірно занижено через незаконне використання компаній, підконтрольних керівництву ЮКОСа, що були зареєстровані у внутрішніх офшорах Російської Федерації (Калмикія, різні ЗАТО, Мордовія, Космодром Байконур). І це при тому, що російське законодавство прямо не передбачає «проривання корпоративної павутини» в податковому спорі, тобто покладення відповідальності на фактичного «контролера» господарських операцій замість дійсного платника податку. Однак у цьому випадку ЄСПЛ визнав рішення державних органів Російської Федерації такими, що відповідають Конвенції, а широке тлумачення закону – допустимим через доведеність на рівні національної юрисдикції умисних і недобросовісних схем мінімізації податків зі сторони керівництва головної компанії ЮКОС. Причому в цій частині ЄСПЛ аргументував своє рішення тим фактом, що держава не може передбачити у своєму законі всі можливі хитросплетіння умисних податкових схем, спрямованих на незаконну мінімізацію податків, адже вони швидко змінюються. Тому в цьому конкретному випадку широке тлумачення закону, спрямованого на боротьбу з такими «схемами», є допустимим і стосується осіб, які своїми умисними винними діями призвели до втручання у їхнє право мирно володіти своїм майном. Адже, допускаючи сумнівні дії з оптимізації податків, керівництво ЮКОСу відповідно до наведеної правової позиції ЄСПЛ вже мало припускати можливу податкову відповідальність за такі дії [12].

Висновки. Проведений аналіз дає можливість дійти висновку, що організаційно-правова форма бізнесу має суттєвий вплив на оподаткування. При здійсненні податкового планування, вибираючи оптимальну організаційно-правову форму господарської діяльності, а також визначаючи структуру бізнесу загалом, слід враховувати такі аспекти як наявність податкових пільг, складність адміністрування податків, встановлення податкових обмежень, рівень відповідальності учасників за податковими зобов'язаннями юридичної особи. Так, варто брати до уваги, що оскільки неприбуткові організації не є платниками податку на прибуток, їх використання у багатьох випадках дає можливість зменшити податкове навантаження, зокрема при здійсненні будівництва житла через житлово-будівельні кооперативи. Також надзвичайно ефективним у податковому плануванні є використання інститутів спільного інвестування, які мають суттєві податкові пільги.

Організаційна структура бізнесу може мати значення для визначення контрольованих операцій у трансфертному ціноутворенні, а також при перерозподілі податкового навантаження всередині кор-

поративної групи. Залежно від організаційно-правової форми юридичної особи її учасники можуть нести обмежену, додаткову або повну відповідальність за податковими зобов'язаннями платника податків. Разом із тим, потребують особливої уваги й можуть бути предметом подальших наукових досліджень особливості податкового планування у разі здійснення господарської діяльності фізичною особою-підприємцем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Саниахметова Н.О. Підприємницьке право : Навч. посіб. 3-тє вид, переробл. і доп. К. : А.С.К., 2005. 912 с.
2. Гейнц Р.М. Організаційно-правові форми юридичних осіб-суб'єктів підприємництва / Р.М. Гейнц // *Науковий вісник Галицької академії*. Збірник наукових статей, 2008. № 2(14). С. 171–175.
3. Мартемьянов В.С. Хозяйственное право : курс лекцій. Т. 1 / В.С. Мартемьянов. М. : БЕК, 1994. 312 с.
4. Про затвердження національних стандартів України, державних класифікаторів України, національних змін до міждержавних стандартів, внесення зміни до Наказу Держспоживстандарту України від 31 березня 2004 року № 59 та скасування нормативних документів : Наказ Держспоживстандарту України від 28.05.2004 року № 97. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN10242.html.
5. Заяць Р.В. Форми господарювання та підприємницька діяльність // *ЕКОНОМІКА, ФІНАНСИ, МЕНЕДЖМЕНТ: актуальні питання науки і практики*. 2015, № 2. С. 60–67.
6. Гусева Т.А. Налоговое планирование: концепция правового регулирования. Орел : Орел ГТУ, 2007. 236 с.
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI // *Голос України*. 2010. № 229–230.
8. Оптимізація податкового навантаження через використання інвестиційних фондів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.moris.com.ua/optimizatsiya-podatkovogo-navantazhennya-cherez-vikoristannya-investitsijnih-fondiv/>.
9. Гарагонич О.В. Інститути спільного інвестування в Україні: перспективи роботи за новими правилами / О.В. Гарагонич // *Юридична газета*. 2014. № 9–10 (4 березня). С. 27–29.
10. Про затвердження переліку організаційно-правових форм нерезидентів, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), у тому числі податок із доходів, отриманих за межами держави реєстрації таких нерезидентів, та/або не є податковими резидентами держави, в якій вони зареєстровані як юридичні особи : Постанова Кабінету Міністрів України № 480 від 04.07.2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/480-2017-p>.
11. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних і логічних неузгодженостей у податковому законодавстві: Закон України від 16.01.2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66520.
12. Case of “ОАО Neftyanaya Kompaniya “Yukos” v. Russia”, 2011. [Ел. ресурс]. – Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/>.

Греца Я.В. ЗНАЧЕННЯ ВИБОРУ СТРУКТУРИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ФОРМИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ

Стаття розкриває роль та значення визначення організаційно-правової форми здійснення господарської діяльності та структури бізнесу для оптимізації податків. Визначається поняття організаційно-правової форми на основі аналізу наукових досліджень і норм законодавства України. Наголошено, що при виборі оптимальної організаційної форми повинні враховуватися в першу чергу ділові та корпоративні інтереси платників податків та їх учасників, податкові аспекти також не слід залишати поза увагою. Обґрунтовано, що вибір організаційно правової форми має податкові наслідки для суб'єкта господарювання, тому повинен враховуватися при здійсненні податкового планування. Описано вплив організаційно-правової форми юридичної особи на податкові обов'язки по сплаті податку на прибуток. Зокрема вказано на те, що не є платниками податку на прибуток неприбуткові підприємства, установи та організації.

У свою чергу статус неприбуткової організації безпосередньо залежить від організаційно-правової форми юридичної особи, адже до таких організацій віднесено бюджетні установи, громадські організації, релігійні організації, політичні партії, творчі спілки та деякі інші юридичні особи, діяльність яких відповідає вимогам, передбаченим законом. Звернуто увагу на практичні аспекти використання житлово-будівельних кооперативів для оптимізації оподаткування при будівництві житла. Охарактеризовано податкові переваги використання при здійсненні господарської діяльності інститутів спільного інвестування, які мають суттєві пільги по сплаті податку на прибуток. Наведено позиції провідних українських вчених про те, що інститути спільного інвестування в сучасних умовах фактично виконують роль внутрішніх офшорів.

Вказано на те, що структура господарської діяльності впливає на можливість використання податкових пільг, а також у деяких випадках підпадає під певні податкові обмеження, зокрема щодо застосування спрощеної системи оподаткування. Розкрито вплив організаційної форми бізнесу на трансфертне ціноутворення, зокрема при поданні звітності про контрольовані операції за новим законодавством, а також визначенні контрольованих операцій із нерезидентами, які створені в організаційно-правових формах, що не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок). Описано схеми використання корпоративної структури бізнесу при здійсненні податкового планування та регулювання податкового навантаження між пов'язаними особами. Наголошено на тому, що організаційно-правова форма платника податку має велике значення в аспекті відповідальності учасників за зобов'язання юридичної особи по сплаті податків і зборів.

Ключові слова: організаційно-правова форма, суб'єкт господарювання, структура, бізнес, податок, податкове планування.

Hretsa Ya.V. THE IMPORTANCE OF SELECTING THE STRUCTURE AND THE LEGAL FORM OF ECONOMIC ACTIVITY FOR THE OPTIMIZATION OF TAXATION

The article reveals the role and importance of determining the legal form of economic activity and business structure for tax optimization. The concept of organizational and legal form is defined on the basis of the analysis of scientific research and norms of the legislation of Ukraine. It is emphasized that the business and corporate interests of taxpayers and their participants should be taken into consideration when choosing the optimal organizational form; at the same time, the tax aspects should not be ignored. It is justified that the choice of legal form has tax consequences for the business entity, so it must be taken into account when performing tax planning. The influence of the legal form of a legal entity on the income tax liability is described.

In particular, it is indicated that non-profit enterprises, institutions and organizations are not payers of income tax. In turn, the status of a non-profit organization directly depends on the legal form of the legal entity, since such organizations include budgetary institutions, public organizations, religious organizations, political parties, creative unions and some other legal entities whose activities meet the requirements stipulated by law. Attention is drawn to the practical aspects of the activity of housing construction cooperatives to optimize taxation in housing construction. The tax advantages of joint venture investment companies with significant income tax benefits are described. The positions of Ukrainian researchers on the fact that joint investment institutions in fact play the role of internal offshore are presented.

It is pointed out that the structure of economic activity influences the possibility of using tax benefits, and in some cases is subject to tax restrictions, in particular under a simplified system of taxation. The influence of the legal form of business on transfer pricing is disclosed, in particular when filing reports on controlled transactions under the new legislation, as well as the definition of controlled transactions with non-residents that are created in legal forms that do not pay income tax (corporate tax). The schemes of using the corporate structure of the business in the implementation of tax planning and regulation of tax burden between related parties are described. It is emphasized that the legal form of the taxpayer is of great importance in terms of the liability of participants for the legal entity's obligation to pay taxes and fees.

Key words: legal form, entity, structure, business, tax, tax planning.